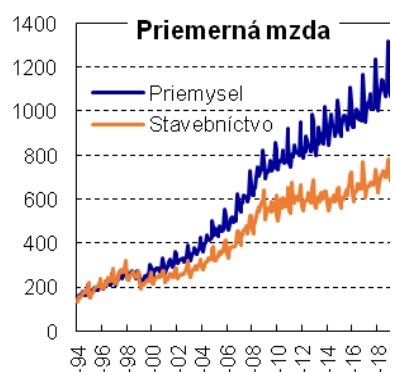
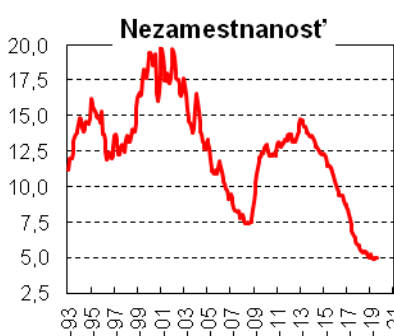
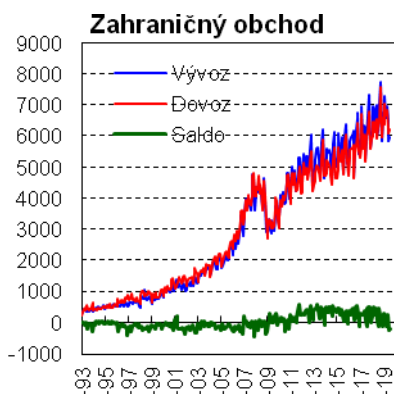

MAKROEKONOMICKÝ A FINANČNÝ VÝVOJ V AUGUSTE 2019

Doc. Ing. Vladimír Baláž, PhD., DrSc.
uzávierka: 14.10.2019

Celkový ekonomický vývoj

V auguste sa prejavilo spomaľovanie slovenskej ekonomiky. V porovnaní s minulým rokom klesol objem zahraničného obchodu. Značne klesli tržby v priemysle i stavebníctve. Nezamestnanosť zatiaľ zostala na rekordne nízkej úrovni. Pokračoval vysoký rast miezd a spotrebiteľských cien.

Výroba a zahraničný obchod

Tržby z priemyselnej výroby na medziročnej báze auguste 2019 celkovo klesli o 8,6%. Klesali tržby vo všetkých kľúčových odvetviach. V automobilovom priemysle tržby medziročne klesli o 9,5%, vo výrobe elektrických zariadení o 2,3%, vo výrobe strojov o 13,2% a vo výrobe spotrebnej elektroniky o 12,8% a vo výrobe gumy a plastov o 6,7%

Tržby v stavebníctve zaznamenali v auguste 2019 pokles o 7,4%.

Zahraničný obchod zaznamenal v auguste 2019 pokles. Vývoz medziročne klesol o 2,8% a dovoz o 1,1%. Dosiahol záporné saldo vo výške 212 mil. eur.

V septembri 2019 sa **index ekonomického sentimentu** oproti augustu 2019 zvýšil o 1,3% (prepočítaný na novú bázu, ktorou je priemer roku 2015). Jeho celková trojmesačná kľzavá hodnota dosiahla 97,9%. Narástol index sentimentu v priemysle (+9,0%), v stavebníctve (+2,5%) aj v obchode (+5,7%) no klesol index v službách (-6,0%). Index spotrebiteľskej dôvery zostal na pôvodnej hodnote.

Cenový vývoj

V auguste 2019 dosiahol rast spotrebiteľských cien medziročne 2,8%. Najviac narástli ceny za potraviny a nealkoholické nápoje (+5,2%), alkohol a tabak (+2,8%), bývanie a energie (+3,8%) a vzdelávanie (+1,5%).

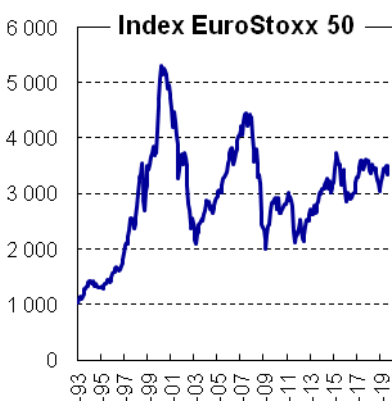
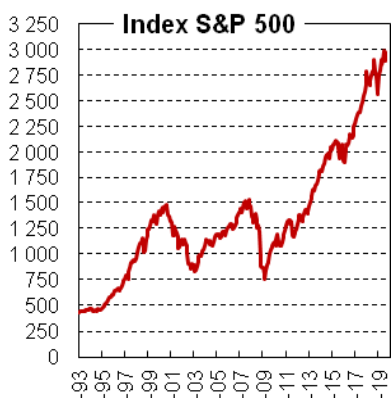
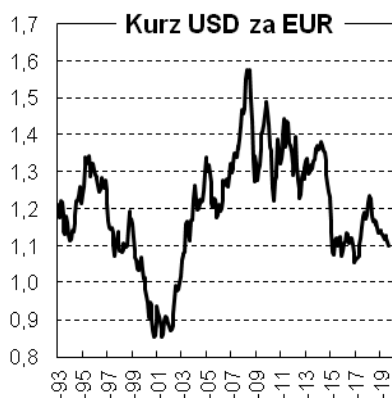
Ceny priemyselných výrobkov pre tuzemských výrobcov sa v auguste 2019 oproti minulému roku v priemere zvýšili o 2,0% a ceny pre export o 0,6%. Spomalenie rastu cien výrobcov odráža celkové spomalenie rastu slovenskej ekonomiky a exportov.

Ceny stavebných prác stúpili o 4,3% a ceny stavebných materiálov o 2,8%.

Nezamestnanosť a tržby v maloobchode

V auguste 2019 sa miera nezamestnanosti oproti predchádzajúcemu mesiacu nezmenila. Oproti augustu 2018 klesla o 0,4% a dosiahla úroveň 5,0%. Na úradoch práce sa registrovalo 137 tisíc nezamestnaných. Počty nezamestnaných boli medziročne nižšie o 13 tisíc. Zároveň bolo k dispozícii 94,9 tisíc voľných pracovných miest. Spomalenie ekonomického rastu sa zatiaľ neprejavuje na poklese záujmu o zamestnancov. Napriek (veľmi malému) nárastu nezamestnanosti súčasne stúpa aj počet voľných pracovných miest.

V auguste 2019 sa tržby v maloobchode oproti augustu 2018 znížili o 2,9%. Tržby v hypermarketoch klesli o 5,3%, kým tržby v malých predajniach stúpili o 6,0%.

Verejné financie a finančné trhy

V septembri 2019 schodok v štátnom rozpočte dosiahol 1 841 mil. eur (v septembri 2018 bol schodok 610 mil. eur). Prudký nárast schodku bol spôsobený splátkou za vojenské lietadlá. Schodok v rozpočte dosiahol koncom augusta 90,2% plánu.

Daňové príjmy rozpočtu mierne zaostali oproti pôvodnému predpokladu. Výber daní sa naplnil na 70,6%, v tom DPH na 70,8% a spotrebné dane na 72,2%. Výber daní z príjmu právnických osôb sa naplnil na 76,7%.

V auguste 2019 dosiahli úroky na spotrebiteľské vklady a úroky na úvery najnižšie úrovne za posledných 20 rokov.

V októbri 2019 sa akciovým trhom v USA aj Európe darilo a hodnoty indexov dosahovali rekordné úrovne.

Základné makroekonomické ukazovatele Slovenska

Obdobie	2018 ^e	2018 Q4	2019 Q1	2019 Q2	05/2019	06/2019	07/2019	2019 ^f	2020 ^{gf}
Výroba a zahraničný obchod									
HDP (mil. EUR) bežné ceny, kvartálne	90 202	23 325	21 794	x	x	x	x	96 900	103 200
HDP (% rast v stálych cenách)	4,1	3,6	3,7	x	x	x	x	4,5	3,9
Priemyselná produkcia, medziroč. prírastok %	+6,1	6,9	9,3	-0,6	-6,4	-3,6	-8,6	+7,0	+5,0
Stavebná produkcia, medziročný prírastok v %	+11,6	11,0	6,0	2,3	-2,3	-2,0	-7,4	+10,0	*8,0
Zahraničný obchod (tovary), mil. EUR :									
• Vývoz	79 898	21 277	20 644	19 956	6 479	5 848	5 991	84 000	90 000
• dovoz	77 446	21 049	19 671	19 665	6 239	6 081	6 203	80 000	85 000
• saldo	2 452	228	973	291	240	-233	-212	4 000	5 000
Cenový vývoj									
Medziročná inflácia, %	2,5	2,2	2,4	2,5	2,6	2,9	2,8	2,5	2,5
Zamestnanosť a mzdy									
Priemerné mzdy, EUR ^b , za									
• národné hospodárstvo (kvartálne)	1101	1013	1023	x	x	x	x	1077	1144
• priemysel	1116	1196	1102	1192	1132	1158	1123	1 150	1220
• stavebníctvo	712	756	707	739	742	765	743	750	800
Počet zamestnaných, tis. (kvartálne, VZPS)	2 566,7	2589,3	2588,4	x	x	x	x	2 570	2 584
Miera nezamestnanosti podľa VZPS (kvartálne)	6,6	6,1	5,8	x	x	x	x	6,4	5,9
Evidovaná miera nezamestnanosti v % ^b	5,4	5,1	5,1	4,9	5,0	5,0	5,0	5,1	4,8
• počet evidovaných nezamestnaných ^b	149 239	140 355	141 208	135 180	136 626	136 973	137 006	150 000	145 000
Verejné financie									
Štátny rozpočet: ^a									
Prijmy v mil. EUR	15 381	15 381	3 078	6 751	6 751	8 144	9 260	15 498	17 441
• percento plnenia	110,0	110,0	19,9	43,6	43,6	52,6	59,7	100,0	100,0
Výdavky v mil. EUR	16 563	16 563	4 243	8 243	8 243	9 571	10 899	17 539	19 651
• percento plnenia	103,8	103,8	24,2	46,4	46,4	54,8	62,1	100,0	100,0
Saldo v mil. EUR	-1 822	-1 882	-1 166	-1 492	-1 492	-1 427	-1 639	-2 041	-2 210
Finančné trhy									
Výmenný kurz USD za EUR ^b	1,1815	1,1412	1,1356	1,1239	1,1293	1,1218	1,1126	1,12	1,26
Priemerné úrokové miery z úverov, % ^b									
• podniky nad 5 rokov	2,36	2,36	2,34	2,32	2,32	2,33	2,32	2,60	2,80
• spotrebiteľské do 1 roka	12,99	12,83	12,79	12,57	12,50	12,55	12,54	13,50	14,00
• spotrebiteľské nad 5 rokov	7,53	7,19	7,00	6,84	6,79	6,74	6,70	8,00	8,50
Priemerné úrokové miery zo stavu vkladov, %									
• podniky – netermínované vklady	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,02
• domácnosti – netermínované vklady	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,05	0,06
• domácnosti – termínované do 1 roka	0,46	0,45	0,48	0,50	0,49	0,50	0,50	0,55	0,60
Dvojitýžďňová repo sadzba ECB v % ^b	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,10
Index DJ Eurostoxx 50 ^b	3 384	3164	3215	3417	3406	3508	3355	3 500	3 700
Index S&P 500 ^b	2 745	2693	2482	2883	2890	2996	2897	2 800	2 900

Zdroje: Štatistický úrad SR, Národná banka Slovenska, Ministerstvo financií. Prognózy sú uvádzané podľa Výboru pre makroekonomické prognózy MFSR. Vysvetlivky: a - ku koncu obdobia; b – priemer za obdobie; e = odhad; f = prognóza, VZPS = výberové zisťovanie pracovných síl = koná sa kvartálne podľa metodiky EÚ. Prognózované a odhadované hodnoty sú vytlačené *kurzívou*.